

AgEcon SEARCH

RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

Anna Kobialka

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE RENTOWNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁU MIĘSNEGO

FACTORS AFFECTING THE PROFITABILITY OF THE MEAT INDUSTRY ENTERPRISES

Słowa kluczowe: rentowność, przychody, koszty, zysk netto, kapitał własny, majątek

Key words: profitability, revenues, expenses, net profit, equity, assets

Abstrakt. Celem pracy była próba oceny znaczenia poszczególnych czynników kształtujących rentowność czterech przedsiębiorstw przemysłu mięsnego w latach 2008-2012. Dokonano oceny poziomu czynników kształtujących rentowność, czyli przychodów, kosztów, wyniku finansowego oraz aktywów i kapitałów własnych. Na podstawie tych kategorii ustalono wskaźniki rentowności sprzedaży netto, majątku i kapitałów własnych. Zależności pomiędzy poszczególnymi składowymi podstawowymi kategoriami wynikowymi oraz wartości majątku i kapitału własnego determinują poziom rentowności każdej jednostki gospodarczej. Efektywność gospodarowania każdego z badanych przedsiębiorstw była różna, ale generalnie odnotowano niski i obniżający się poziom wskaźników rentowności. Głównym czynnikiem zmian poziomu rentowności kapitałów własnych były zmiany poziomu rentowności sprzedaży.

Wstęp

Rentowność w najbardziej ogólnym ujęciu jest stosunkiem efektu do nakładu [Ostaszewski 2013]. Oznacza ona osiąganie nadwyżki przychodów nad kosztami działalności i stanowi efekt połączenia poszczególnych czynników działalności jednostki gospodarczej. Miarą osiągniętej rentowności przedsiębiorstwa, czyli efektywności, jest relacja zysków do zaangażowanych kapitałów lub czynników produkcji [Skowronek-Mielczarek, Leszczyński 2008]. Wskaźniki rentowności sprzedaży są relacją zysku do wartości osiągniętych przychodów. Wskaźniki rentowności majątku wskazują na efektywność wykorzystania zasobów majątkowych w odniesieniu do wyniku finansowego. Analogicznie rentowność kapitałów własnych odnosi się do efektywności zaangażowanych przez właścicieli i wypracowanych przez jednostkę gospodarczą kapitałów [Bednarski 2000].

Celem pracy była próba oceny wpływu poszczególnych czynników na poziom rentowności w czterech przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego w latach 2008-2012.

Material i metodyka badań

Do przeprowadzenia analizy i oceny czynników wpływających na poziom rentowności wybrano cztery przedsiębiorstwa zajmujące się przetwarzaniem i konserwowaniem mięsa oraz produkcją wyrobów z mięsa. Analizą objęto lata 2008-2012. Badanie rentowności wybranych przedsiębiorstw przeprowadzono na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych tych jednostek udostępnionych w bazie EMIS (*Emerging Markets Information Service*) [www.site.securities.com/php/companies].

Do oceny efektywności funkcjonowania jednostki gospodarczej zastosowano analizę czynników wpływających na wysokość wyniku finansowego oraz pozostałych elementów wskaźników rentowności. Na podstawie tego założenia dokonano oceny poziomu czynników kształtujących rentowność, czyli przychodów, kosztów, wyniku finansowego oraz aktywów i kapitałów własnych. Ustalono wskaźniki rentowności sprzedaży netto, majątku i kapitałów własnych badanych przedsiębiorstw [Sierpińska, Jachna 2004] oraz przeprowadzono analizę czynników rentowności w oparciu o model Du Ponta [Pomykalska, Pomykalski 2007].

Wyniki badań

Przychody i koszty są kategoriami determinującymi osiągnięty przez jednostki gospodarcze wynik finansowy. We wszystkich badanych jednostkach podstawowe przychody operacyjne stanowiły około 99% wartości przychodów ogółem (tab. 1), a jedynie w przedsiębiorstwie 4. początkowo zyski nadzwyczajne stanowiły prawie 18% przychodów. We wszystkich przedsiębiorstwach pozostałe przychody operacyjne stanowiły od 1,9 do 0,50% przychodów ogółem i udział ten obniżał się systematycznie. Malą też wartość tej kategorii przychodów. Udział przychodów finansowych nie przekraczał 1% przychodów ogółem.

Struktura kosztów kształtowała się podobnie jak struktura przychodów. Podstawowe koszty operacyjne stanowiły dominujący składnik (od 93 do 99%) w kosztach ogółem. Pozostałe koszty operacyjne nie przekraczały z reguły 1% wartości wszystkich kosztów, a ich wartość systematycznie się obniżała w badanym okresie. Koszty finansowe największe znaczenie miały w przedsiębiorstwie 1., ale ich udział w strukturze obniżał się. Ta tendencja we wszystkich przedsiębiorstwach wynikała z malejącej wartości kosztów finansowych lub niskiego tempa wzrostu ich wartości w badanym okresie.

Wynik finansowy, aktywa i kapitał własny są składnikami wskaźników rentowności zastosowanych kapitałów. Zależności pomiędzy tymi składnikami istotnie wpływają na poziom rentowności aktywów i kapitałów własnych¹.

Kapitały własne w najmniejszym stopniu finansowały aktywa w przedsiębiorstwie 1. (tab. 2). Po początkowym wzroście udziału kapitałów własnych w wartości majątku nastąpiło obniżenie tego udziału do około 35%. Powiązane to było ze stałym obniżaniem wartości kapitałów własnych. Zdecydowanie istotne znaczenie miały tutaj zmiany wartości wyniku finansowego, którego ujemny znak na początku i końcu okresu badawczego obniżał o ponad 6% i 2% udział kapitałów własnych w finansowaniu aktywów. Spadek wartości i udziału kapitałów własnych w warunkach ponoszonej straty netto był sytuacją niepokojącą dla badanej jednostki.

Najbezpieczniejszą strukturę finansowania miały przedsiębiorstwa 2. i 4. Udział kapitałów własnych w całości kapitałów wzrósł w obu przypadkach o około 10 p.p., przy czym tempo zmian wartości kapitału własnego miało charakter malejący. Wpływ na taką sytuację w dużym zakresie miała obniżająca się wartość wyniku finansowego netto i malejący udział tej kategorii w finansowaniu aktywów.

W przedsiębiorstwie 3. udział kapitałów własnych w aktywach wzrósł o około 5 p.p., a ich wartość po początkowych wahaniach w ostatnich dwóch latach pozostawała na podobnym poziomie. Po tym istotnym wpływie na wartość kapitałów znaczenie wyniku netto w tym zakresie było coraz mniejsze.

We wszystkich przedsiębiorstwach koszty stanowiły prawie 100% osiągniętych przychodów (tab. 2), a w przedsiębiorstwach 1. i 3. w niektórych latach nawet je przewyższały. Jedynie przedsiębiorstwo 4., dzięki korzystniejszej relacji kosztów i przychodów, mogło osiągnąć rentowność wyższą lub zbliżoną do średnich wartości w branży. Od roku 2010 rentowność przedsiębiorstw przemysłu mięsnego obniżała się systematycznie w zakresie: ROS 2,86-1,87, ROA 7,44-5,49, ROE 4,46-12,84 [*Przetwarzanie i konserwowanie... 2013*].

Rentowność przedsiębiorstwa 1. była niezadowolająca (tab. 3). W pierwszym roku ponosiło ono straty. W kolejnym roku wzrost rentowności sprzedaży był wysoki i przedsiębiorstwo stało się rentowne. Jednak w kolejnych latach tempo zmian tego wskaźnika było ujemne lub wskazywało na wzrost rentowności sprzedaży o ponad 50%. Pomimo bardzo wysokiej dynamiki wzrostu wskaźników rentowności majątku i kapitałów własnych jednostka osiągała bardzo niski poziom rentowności. W okresie, gdy przedsiębiorstwo osiągało dodatni wynik finansowy przychody generowały minimalne zyski w wysokości od 0,40 do 1,70 groszy. Równocześnie złotówka zaangażowanych aktywów przynosiła od 0,85 do 3,55 groszy zysku, a jednostka kapitałów własnych tylko od 2 do niewiele ponad 8 groszy zysku.

¹ Z uwagi na występującą w przedsiębiorstwie 1 w 2008 i 2012 roku oraz w przedsiębiorstwie 3 w latach 2008 i 2009 deficytowość, bardziej odpowiednie było obliczenie wskaźnika tempa zmian i zastosowanie tej metody badania zmian wartości do całości analizy w opracowaniu.

Tabela 1. Struktura i tempo zmian przychodów i kosztów badanych przedsiębiorstw w latach 2008-2012
Table 1. The structure and rate of change of revenues and costs of the surveyed enterprises in 2008-2012

Przychody i koszty/ Revenues and costs*	Struktura przychodów i kosztów/ The structure of revenues and costs [%]					Tempo zmian wartości przychodów i kosztów/ Rate of change of revenues and costs [%]			
	2008	2009	2010	2011	2012	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Przedsiębiorstwo/Company 1.									
A:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,05	10,20	13,25	3,67
I A	99,58	99,48	99,22	99,55	99,65	-0,05	9,91	13,62	3,78
II A	0,42	0,52	0,78	0,45	0,35	23,78	65,39	-34,65	-19,67
III A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
B:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	1,22	3,40	-1,70	-10,28
I B	93,76	98,26	97,68	98,17	98,26	-2,17	11,52	14,26	5,19
II B	0,20	0,27	0,67	0,78	0,35	40,64	157,74	15,61	-59,36
III B	6,04	1,47	1,65	1,05	1,39	-75,22	16,11	-37,31	17,79
Przedsiębiorstwo/Company 2.									
A:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	11,62	2,17	-0,69	-10,12
I A	98,02	99,16	99,07	99,35	99,44	12,93	2,08	-0,41	-10,04
II A	1,90	0,78	0,89	0,56	0,54	-53,87	15,89	-36,96	-14,02
III A	0,09	0,05	0,04	0,08	0,02	-31,21	-31,58	127,45	-82,38
B:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	10,15	2,29	1,43	-9,93
I B	98,37	98,43	99,32	99,55	99,20	10,21	3,22	1,66	-10,25
II B	0,15	0,77	0,47	0,21	0,24	459,75	-37,24	-54,34	2,03
III B	1,48	0,80	0,20	0,24	0,56	-40,45	-73,94	19,04	111,03
Przedsiębiorstwo/Company 3.									
A:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-14,37	6,15	3,85	13,13
I A	98,56	98,47	98,38	99,07	99,56	-14,44	6,04	4,58	13,69
II A	0,35	1,33	0,48	0,44	0,35	226,65	-61,48	-6,35	-9,47
III A	1,09	0,19	1,14	0,49	0,09	-85,01	533,10	-55,38	-79,03
B:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-14,99	-1,34	6,80	13,40
I B	98,32	94,79	98,55	98,94	98,61	-18,04	2,58	7,22	13,02
II B	0,89	0,21	0,35	0,32	0,34	-80,31	68,32	-1,88	20,64
III B	0,80	5,01	1,10	0,74	1,04	434,48	-78,41	-28,00	60,27
Przedsiębiorstwo/Company 4.									
A:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-4,83	8,69	18,47	9,61
I A	80,88	98,04	98,83	98,87	99,34	15,36	9,57	18,52	10,13
II A	0,65	1,18	0,54	0,60	0,16	73,74	-50,07	30,99	-71,05
III A	0,52	0,76	0,62	0,53	0,50	39,07	-10,42	-0,20	4,18
IV A	17,96	0,02	0,00	0,00	0,00	-99,89	-100,00		
B:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-3,11	7,61	20,29	9,67
I B	86,22	98,44	98,58	98,92	99,31	10,64	7,77	20,70	10,10
II B	1,20	1,03	1,03	0,85	0,53	-17,17	7,31	-0,61	-31,13
III B	0,84	0,52	0,39	0,23	0,16	-39,95	-18,98	-28,19	-25,16
IV B	11,74	0,01	0,00	0,00	0,00	-99,93	-100,00		

* (A) przychody, w tym/revenues, including: (I A) przychody operacyjne/operating revenues, (II A) pozostałe przychody operacyjne/other operating revenues, (III A) przychody finansowe/financial revenues, (IV A) zyski nadzwyczajne extraordinary gains, (B) koszty, w tym/costs, including: (I B) koszty operacyjne/operating costs, (II B) pozostałe koszty operacyjne/other operating costs, (III B) koszty finansowe/financial costs, (IV B) straty nadzwyczajne/extraordinary losses
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych przedsiębiorstw zamieszczonych w bazie EMIS
Source: own study based on financial statements of companies included in the database EMIS

Przedsiębiorstwo 2. początkowo wykazywało pozytywną tendencję w zakresie rentowności wszystkich czynników działalności. Tempo zmian wartości tych wskaźników było malejące, a badane wskaźniki zmieniały w podobny sposób w kolejnych latach. Ostatecznie jednostka zarabiała 0,09 grosza na złotówce osiągniętych przychodów ze sprzedaży i prawie 0,3 grosza na zaangażowanej złotówce aktywów oraz 0,45 groszy na zaangażowanej jednostce kapitału własnego.

Tabela 2. Zakres finansowania aktywów kapitałem własnym i wynikiem finansowym netto oraz stosunek kosztów do przychodów w badanych przedsiębiorstwach w latach 2008-2012

Table 2. Scope of financing assets by equity and net financial result and proportion costs to revenues in the surveyed enterprises in 2008-2012

Wyszczególnienie/ Specification	Udział w wartości aktywów/koszty/ przychody/The structure of assets and quity, costs/revenues [%]					Tempo zmian wartości/ Rate of change of value [%]			
	2008	2009	2010	2011	2012	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Przedsiębiorstwo/Company 1.									
Aktywa/Assets	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-0,89	4,70	17,23	-4,00
Kapitał własny/ Equity	38,49	42,38	40,28	35,26	34,49	9,14	-0,49	2,64	-6,11
Wynik netto/Net financial results	-6,16	3,55	0,85	1,30	-2,18	157,07	-74,89	79,14	-260,96
Koszty/przychody/ Costs/revenues	103,58	77,28	99,43	99,76	100,99				
Przedsiębiorstwo/Company 2.									
Aktywa/Assets	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,41	17,14	3,43	-6,92
Kapitał własny/ Equity	50,76	58,47	56,66	56,05	60,05	15,67	13,52	2,31	-0,28
Wynik netto/Net financial results	3,60	7,92	6,75	1,00	0,27	120,73	-0,26	-84,66	-74,90
Koszty/przychody/ Costs/revenues	98,68	97,37	97,49	99,57	99,78				
Przedsiębiorstwo/Company 3.									
Aktywa/Assets	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	-4,01	1,22	-2,79	6,37
Kapitał własny/ Equity	41,47	40,88	43,46	46,84	46,01	-5,37	7,61	4,77	4,50
Wynik netto/Net financial results	-8,78	-6,42	7,12	2,13	1,98	29,83	212,28	-70,87	-1,22
Koszty/przychody/ Costs/revenues	104,29	103,53	96,22	98,95	99,18				
Przedsiębiorstwo/Company 4.									
Aktywa/Assets	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	4,53	9,57	6,69	5,52
Kapitał własny/ Equity	53,79	57,56	60,31	62,13	64,64	11,86	14,80	9,92	9,77
Wynik netto/Net financial results	10,72	6,10	7,77	5,61	5,75	-40,50	39,58	-23,02	8,23
Koszty/przychody/ Costs/revenues	95,11	96,83	95,87	97,34	97,39				

Źródło: jak w tab. 1

Source: see tab. 1

Przez pierwsze trzy lata przedsiębiorstwo 3. dynamicznie odrabiało straty i w 2010 roku stało się rentowne. Niestety wysoki poziom rentowności z 2010 roku nie został utrzymany i obniżył się około trzykrotnie, przy czym największe tempo spadku wartości miał wskaźnik ROS. W najlepszej sytuacji pod względem rentowności było przedsiębiorstwo 4. Chociaż wartość wszystkich wskaźników rentowności obniżyła się, to największy spadek można zauważyć w zakresie rentowności sprzedaży. Potwierdza to tezę o rosnącym stosunku kosztów do przychodów.

Analiza poszczególnych czynników budujących poziom rentowności kapitałów własnych pozwoliła wysnuć ogólny wniosek, że największy wpływ na poziom wskaźnika rentowności kapitałów własnych miał poziom rentowności sprzedaży, co znajduje potwierdzenie w tempie zmian badanych wskaźników. Tempo zmian wskaźnika rentowności sprzedaży we wszystkich przedsiębiorstwach było najbardziej zbliżone do tempa zmian wskaźnika rentowności kapitałów własnych. Tempo zmian

Tabela 3. Model Du Ponta dla przedsiębiorstw w latach 2008-2012 oraz tempo zmian poszczególnych składników modelu

Table 3. Model Du Pont for enterprises in 2008-2012, and the rate of change of the individual components of the model

Wskaźniki modelu Du Ponta/ Du Pont Model*	Wartość wskaźników/ Value of model components [%]					Tempo zmian wartości wskaźników/ The rate of change of the model components [%]			
	2008	2009	2010	2011	2012	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Przedsiębiorstwo/Company 1.									
ROS (1)	-2,92	1,67	0,38	0,60	-0,93	157,04	-77,21	58,19	-255,26
TAT (2)	2,11	2,13	2,24	2,16	2,34	0,94	5,25	-3,39	7,99
ROA (1 × 2)	-6,16	3,55	0,85	1,30	-2,18	157,58	-76,02	52,82	-267,67
TA/E (3)	2,60	2,36	2,48	2,84	2,90	-9,19	5,22	14,21	2,25
ROE (1×2×3)	-16,01	8,37	2,11	3,69	-6,32	152,29	-74,76	74,54	-271,44
Przedsiębiorstwo/Company 2.									
ROS (1)	1,05	2,08	2,03	0,31	0,09	97,74	-2,38	-84,56	-72,08
TAT (2)	3,42	3,81	3,32	3,19	3,08	11,17	-12,78	-3,98	-3,44
ROA (1 × 2)	3,60	7,92	6,75	1,00	0,27	119,82	-14,86	-85,17	-73,04
TA/E (3)	1,97	1,71	1,76	1,78	1,67	-13,19	3,20	1,09	-6,66
ROE (1×2×3)	7,10	13,55	11,91	1,78	0,45	90,82	-12,13	-85,01	-74,83
Przedsiębiorstwo/Company 3.									
ROS (1)	-4,30	-3,53	3,73	1,05	0,91	18,06	205,78	-71,95	-12,69
TAT (2)	2,04	1,82	1,91	2,04	2,17	-10,79	4,86	6,83	6,36
ROA (1 × 2)	-8,78	-6,42	7,12	2,13	1,98	26,90	210,92	-70,04	-7,13
TA/E (3)	2,41	2,45	2,30	2,14	2,17	1,44	-5,93	-7,21	1,79
ROE (1×2×3)	-21,17	-15,70	16,38	4,55	4,30	25,85	204,34	-72,20	-5,47
Przedsiębiorstwo/Company 4.									
ROS (1)	4,92	2,53	3,24	2,11	2,08	-48,69	28,39	-35,02	-1,26
TAT (2)	2,18	2,42	2,40	2,66	2,77	10,95	-0,77	11,04	3,88
ROA (1 × 2)	10,72	6,10	7,77	5,61	5,75	-43,08	27,39	-27,85	2,57
TA/E (3)	1,86	1,74	1,66	1,61	1,55	-6,55	-4,56	-2,94	-3,87
ROE (1×2×3)	19,93	10,60	12,89	9,03	8,90	-46,81	21,59	-29,97	-1,40

* Podczas badania czynników rentowności w modelu Du Ponta zastosowano następującą formułę: rentowność sprzedaży netto (ROS) × wskaźnik rotacji aktywów ogółem (TAT) × mnożnik kapitału własnego (TA/E), przy czym ROS = zysk netto × 100%/przychody netto ze sprzedaży, TAT = przychody netto ze sprzedaży/aktywa ogółem, TA/E = aktywa ogółem/kapitał własny. Wskaźniki ROS, ROA, ROE w całości analizy wyrażono w %/During the test the viability of the factors in the model Du Pont used the following formula: return on sales (ROS) × total asset turnover (TAT) × multiplier equity (TA/E), the ROS = net profit x 100%/net revenues of sales, TAT = net sales revenue/total assets, TA/E = total assets/equity

Źródło: jak w tab. 1

Source: see tab. 1

wskaźnika rotacji aktywów we wszystkich przedsiębiorstwach było malejące lub utrzymywało się na dość niskim poziomie. Mnożnik kapitału własnego, generalnie odznaczał się ujemnym tempem zmian, co powodowało obniżenie tempa zmian wskaźników rentowności kapitałów własnych.

Podsumowanie i wnioski

Rentowność badanych przedsiębiorstw przedstawiała się w odmienny sposób, przy czym żadne z nich nie osiągnęło stabilnej sytuacji w tym zakresie. Efektywność gospodarowania każdego z badanych przedsiębiorstw była różna, ale generalną tendencją był niski i obniżający się poziom wskaźników rentowności. Głównym czynnikiem zmian poziomu rentowności kapitałów własnych były zmiany poziomu rentowności sprzedaży. We wszystkich podmiotach zachowana została zależność pomiędzy

wskaźnikami $ROS < ROA < ROE$, co potwierdza poprawną sytuację w zakresie gospodarki aktywami i odpowiednie wykorzystanie kapitałów obcych. W zakresie zmian wskaźników rentowności, wszystkie przedsiębiorstwa wpisywały się w ogólny trend zmian średnich wartości wskaźników dla branży, chociaż generalnie lokowały się na niższym poziomie. Szczególnie po 2009 roku widoczne były negatywne skutki kryzysu gospodarczego. Istotną również była tendencja wzrostowa w zakresie kosztów, wynikająca z malejącej podaży mięsa i rosnących cen tego surowca [Rawa 2009]. W odniesieniu do poszczególnych badanych jednostek można wysnuć następujące wnioski:

1. Przedsiębiorstwo 1. wykazywało najniższy poziom rentowności spośród badanych jednostek. Początkowo, działalność przedsiębiorstwa była deficytowa. W kolejnych latach niskie lub malejące tempo zmian wszystkich czynników działalności determinowało niski poziom rentowności przedsiębiorstwa. Dodatkowym problemem był zbyt wysoki stopień wykorzystania kapitałów obcych, co przy deficytowości osiąganego w niektórych okresach niekorzystnie wpływało na możliwości rozwojowe jednostki.
2. Przedsiębiorstwo 2. osiągało rentowność na bardzo niskim poziomie. Charakterystyczne dla tej jednostki było ujemne tempo zmian wszystkich trzech wskaźników, co było skorelowane z tempem zmniejszania wartości przychodów i wyniku finansowego. Jednostka zachowała bezpieczną strukturę kapitałów i w niewielkim stopniu finansowała działalność kapitałami obcymi.
3. W przedsiębiorstwie 3. straty zostały dynamicznie odrobione. Głównym problemem nadal pozostawał wysoki stosunek kosztów do przychodów i obniżający się poziom wyniku finansowego. Tempo obniżania wskaźników rentowności zostało spowolnione, co może świadczyć o pozytywnej tendencji rozwojowej przedsiębiorstwa.
4. Działalność przedsiębiorstwa 4. charakteryzowała wysoka, ale malejąca rentowność. Dobre wyniki jednostka mogła osiągać dzięki korzystniejszej relacji pomiędzy przychodami i kosztami. Pomimo ujemnego tempa zmian, jednostka osiągała wskaźniki na poziomie zbliżonym do średnich branżowych. Przedsiębiorstwo miało bezpieczną strukturę finansowania majątku, a wynik finansowy w istotnym zakresie przyczyniał się do finansowania działalności.

Literatura

- Bednarski L. 2000: *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa, 108, 113,
 Ostaszewski J. (red.). 2013: *Finanse*, Difin Warszawa, 490.
 Pomykańska B., Pomykański P. 2007: *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa, 101-102.
 Sierpińska M., Jachna T. 2004: *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa, 68-69, 201-205.
 Skowronek-Mielczarek A., Leszczyński Z. 2008: *Analiza działalności i rozwoju przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa, 192.
Przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa I kwartał 2013. 2013: Econ Trends Sector Analyses, www.site.securities.com/sector/analyses, data dostępu 29.04.2014.
 Rawa Ł. 2009: *Kryzys, grypa, kredyty*, <http://biznes.onet.pl/kryzys-grypa-kredyty,18490,3023532,prasa-detaj>, data dostępu 10.04.2014.
 Sprawozdania finansowe przedsiębiorstw, baza Emis <http://site.securities.com/php/companies>, dostęp: 02.04.2014.

Summary

The aim of this study was to assess the significance of the various factors influencing the profitability of the four companies in the meat industry in 2008-2012. An evaluation of the factors influencing the level of profitability, ie revenues, expenses, earnings and assets as well as equity. Basing on these categories there were determined the profitability ratios of net sales, assets and equity. The relationships among the various components of the basic output categories and value of assets and equity determine the profitability level of each business unit. Efficiency of each surveyed companies was different, but the general trend was low and decreasing the profitability ratios. The main reasons of changes regarding the level of return to equity were changes in the level of sales profitability.

Adres do korespondencji
 dr Anna Kobialka

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Katedra Ekonomii i Zarządzania
 ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin, tel. (81) 461 00 61, w. 172
 e-mail: anna.kobialka@up.lublin.pl